

אין מערבין שמחה בשמחה

שנה אחת, בחודש החגים, חלתה בתו של רבי מאיר מפרמישלאן, וכשהגיע יום שמחת-תורה, החריפה מחלתה וכבר עמדה קרוב לגסיסה. בני-ביתו של הצדיק התפרצו לבית-המדרש, בדיוק בשעה שרבי מאיר היה שרוי בעיצומה של שמחת ההקפות, וזעקו שיתפלל למען חיי בתו.

עזב הצדיק את בית-המדרש ונכנס לחדר שבו שכבה בתו החולה. הוא ראה את מצבה, חזר לבית-המדרש וקרא: "ריבונו-של-עולם! ציווית לתקוע בשופר בראש-השנה - ומאיר'ל תקע; ציווית להתענות ביום-הכיפורים - ומאיר'ל התענה; ציווית לשבת בסוכה בחג-הסוכות - ומאיר'ל ישב; ציווית לשמוח בשמחת-תורה - ומאיר'ל שמח. והנה, עכשיו עשית את בתו של מאיר'ל חולה, ומאיר'ל חייב לקבל זאת בשמחה, שכן יש לקבל את הרעה בשמחה כשם שמקבלים את הטובה. אבל, ריבונו-של-עולם, הרי כתבת בתורתך ש'אין מערבין שמחה בשמחה'!". חזר רבי מאיר לשמחת ההקפות, וזמן קצר אחר-כך עברה בתו החולה את המשבר ומצבה הוטב.

"וְזֹאת לַיהוָה וַיֹּאמֶר שְׁמַע יְהוָה קוֹל יְהוָה וְאֵל עַמּוֹ תְּבַיְאֵנוּ יְדִיו רַב לוֹ וְעֶזְר מִצְרָיו תִּהְיֶה:" (וזאת הברכה לג-ז)

ידיו יהיו מספיקים לו להתגבר על אויביו שלא יצטרך לחרב ולחנית. כמו שמצינו בשמשון שגבורתו היתה למעלה מן הטבע שבלחי החמור הרג אלפי פלשתים. לאחר שנקרו עיניו אחז בשתי ידיו בעמודי החומה ונפלה החומה. ועזר מצריו תהיה שתביא חרב איש ברעהו ומזה יבוא עזרו והכל ממנו יתברך היא ממת ומחיה מוריש מעשיר ולא יחשוב האדם שאם יש לו משהו זה קצת גם ממנו אסור להתהלל ולבטוח בכוחו ועוצם ידיו.

ומעשה היה באיש אחד שהיה עשיר גדול, אבל הוא היה מתגאה בעושרו. אמר, הלא הוון עתק בביתי שיספיק לי ולבני ולצאצאי בני לכמה דורות. יום אחד אמר, רוצה אני לתת מקצת ממוני לאדם שנתייאש מן העולם. יום אחד עבר במקום אחד וראה איש עני ומסכן המלקט פריסות לחם מהאשפה. אמר, ודאי איש זה נתייאש מן העולם, כיון שירד עד כדי כך שמחפש פרוסות לחם באשפתות ניגש אליו ואמר לו רוצה אני לתת מקצת ממון לאדם שנתייאש מן העולם והוא מדוכא עד עפר, ואני כיוון שראיתך בצער הזה, ודאי נתייאשת מן העולם. אמר לו העני: חבל עליך ועל דעתך, כי לא אני הוא שנתייאשת מן העולם, כי ליבי בוטח וסמוך בהשי"ת המפרנס מְקַרְנֵי רַמִּים ועד ביצי כנים ואני מקוה לחסדו יתברך כל היום, ובידו לחזק לכל, ואם יזכני השי"ת בממון אפרנס אחרים משלי ואשביע נפש שוקקה, ואם אתה רוצה לקיים עצתך, לך אצל המתים, שהם בודאי נתייאשו מן החיים. כששמע כן העשיר לקח מקצת מן הממון וקבר בין קברי המתים.

באותו יום נזדמן לאותו עני מדוכא זהוב אחד, וגם סחורה יפה וקנה אותה והרויח בה. וכן עשה ביום השני וקימעא קימעא נעשה עשיר גדול מאוד. ולא עברו ימים מרובים עד שנתמנה שר העיר של אותה מדינה, ואילו אותו עשיר שטמן הממון כשחזר לביתו הגיעתו שמועה רעה שהספינה שבה שלח כל ממונו נשברה ולא נשאר לו מכל הממון כלום. ובלילה נפלה דליקה באוצרותיו ונשרפו כל סחורתיו. ולא עברה עליו שנה עד שיצא נקי מנכסיו התחיל למכור כלי ביתו ותכשיטי אשתו. ואז נזכר באותו הממון שטמן בבית הקברות. אמר, אלך ואחפור הממון הזה ואחיה נפשי ונפשות בני ביתי וכשעשה כן מצאוהו השומרים הסובבים בעיר. אמרו לו. אין זה כי אם באת לגנוב תכריכי המתים. תפסוהו והניחוהו בבית הסוהר.

בבוקר העמידו אותו לפני שר העיר. ואותו השר היה העני שראה אותו באשפה, כיון שעמד לפני הכיר אותו השר, אבל הוא לא הכירו, שהרי היה עני מרוד, וכיצד היה עולה בדעתו שנעשה שר וחשוב כל כך. אמר לו אותו השר, למה הלכת לחפור בלילה בין קברי המתים. אמר והמתן ואספר לך כל מה שעבר עלי ממקרי הזמנים והעתים. אמר לו השר, המתן אתה ואני אגיד לך כל מה שאירע לך. וסיפר לו. נשתומם האיש ונפשו נבהלה אמר לו השר, דע שאני הוא אותו העני שפגשת וה' זיכה אותי בעושר וגדולה. כיון שבטחתי בו ולא נתייאשתי, אבל אתה שנתגאית בעושרך נגזר עליך להיות עני ונפשך אומללה. אז נפל ארצה לרגלי השר, ואמר חטאתי להשי"ת שנתגאתי בעושרי ולך ה' הגדולה והגבורה והממשלה. חס עליו השר ונתן לו קיצבה והיה באוכלי שלחנו כל ימי חייו.

(מעם לועז)

ישראל לסגולתו

סגלה שלא יטמא

כָּדִי שְׁלֵא יִטְמָא הָאָדָם בְּטַמְאָת מְקַרְה לְיָלָה, רֵאשִׁית כִּידוּעַ יִשְׁמַר עֲצָמוֹ מִהַרְהוּרִים רָעִים בְּמִשְׁךְ הַיּוֹם, וּבְנוֹסָף לְכַךְ צָרִיךְ שְׁלֵא יִפְחַד מִזֶּה כָּלָל, וַיֵּאמְרוּ בְּה' שְׂאֵין רְשׁוּת לְכַחוֹת הַטַּמְאָה לְטַמְאָת הָאָדָם בְּלִילָה מִבְּלֵי רְשׁוּת הַהִשְׁנָחָה, וַיִּזְכֹּר דְּבָרֵי הַחִיד"א שְׁכַחוֹת הַטַּמְאָה מִטַּמְאֵין דְּוָקָא לְזֶה הָאָדָם שְׁנִכְנַס בְּקִדְשָׁה לְהַתְגָּרוֹת בּוֹ וּלְנִסּוֹתוֹ, וְלִכְן אֵל יִתְחַסֵּף לְזֶה, וַיִּתְחַזַּק עֲצָמוֹ בְּשִׁמְרַת הַעֵינַיִם וּבְלִמּוּד הַתּוֹרָה וְהַמוֹסֵר, וּמַעֲבָר לְכַךְ לֹא יִדְאָג כָּלָל, וַיִּתְחַזַּק בְּבִטְחוֹן בְּה' שְׂאֵינּוּ בָּא בְּטְרוּנְיָא עִם בְּרִיּוֹתָיו, וְכִשְׁהָאָדָם עוֹשֶׂה אֶת הַמִּטְעַל עֲלָיו כְּפִי כָחוֹ - הַקְּב"ה מְסִיעֵנוּ, וְסוּפוֹ שְׂיִתְקַדַּשׁ לְה' וְלֹא יִזְיָקוּהוּ כָּלָל שׁוּם כַּחוֹת טַמְאָה שְׁבַעוֹלָם. וְכִבֵּר הַזֵּהִירוֹ הַרְבֵּה בִּסְפַה"ק שְׁלֵא לַעֲשׂוֹת מִזֶּה עֵסֶק כָּלָל, רַק יִטְבַּל בְּאוֹתוֹ יוֹם לְטַהַרְתּוֹ וְלֹא יִחַשֵׁב וַיִּצְטַעַר מִזֶּה כָּלָל, רַק יִמְשִׁיךְ בְּהַרְגְלוֹ בְּתוֹרָה וּבְמוֹסֵר וַיִּרְחִיק עֲצָמוֹ מִהַחֲטָא.

אם כן עָצָם זֶה שְׁלֵא יִתְחַסֵּף הָאָדָם לְמַקְרָה לְיָלָה וְלֹא יַעֲשֶׂה עֵסֶק מִזֶּה אַחַר שִׁמְשִׁתְּדֵל הוּא לַעֲשׂוֹת כְּפִי כָחוֹ, זֶה עֲצָמוֹ שְׂיָבִיא שְׂתִּסְתַּלַּק תּוֹפְעָה זוֹ מִמֶּנּוּ. (הרב יעקב ישראל לוגאסי שליט"א)

אמת

ה. מי שאינו משנה בדבורו, הוא יכול להשפיל הגבוהים ולהגביה השפלים.

אותם הנוהגים להזמין זוגות לשבת כדי לקרובם ליהדות או מסיבות אחרות, צריכים לדעת, שאם בעל הבית פוגם בעיניו ונכשל בהסתכלות על האורחות, אין לו להזמיןם כלל, ואם מזמנם לביתו, יצא שכרו בהפסדו.

ספר אנשי קודש (עמוד כה), והוסיף, שאסור לזוג נשוי להכניס לביתם אשה צעירה הנמצאת בשלבי גירושין, לתקופה מסוימת עד שתסתדר, אף שהיא צנועה, מפני שיש לחוש להרהורי עבירה והרס לשלום הבית. ע"כ. (ר' אברהם ישראל)

משהו לנשמה

כוחו של ריקוד

בתיאור הראשונים של העיירה כבר נראו באופק והבחור הצעיר החיש את פעמיו לעברה. על גופו לבש פרווה כאחד מבני האיכרים הפשוטים. רק פניו העדינים ועיניו שהפיקו טוהר ועדינות סתרו במידה מסויימת את הופעתו הכללית. נוהג היה לכתת את רגליו מכפר לכפר ומעיירה לעיירה. בכל מקום היה מחפש את היהודים הפשוטים, אנשי-העמל, שהיו חביבים עליו במיוחד. הוא היה מתעניין בשלומם, מעודד את רוחם ומחזק את ליבם בדברי אגדה ואמונה. איש לא ידע את זהותו. אולם את פשוטי-העם לא הטריד הדבר. כשהיה פותח את פיו, היו נאספים סביבו ובולעים את אמרותיו בשקיקה ובעיניים בורקות. ובאמת, גם אילו היה מזדהה, איש לא היה מעלה על דעתו כי יבוא יום ושמו יתפרסם בעולם כרבי ישראל בעל-שם-טוב...

מחזה מוזר נגלה לעיניו כשנכנס בשערי העיירה. זה היה יום חול של אמצע השבוע והעיירה - עיירה חקלאית. אף-על-פי כן לא נראתה שום תכונה של עבודה. המחרשות ויתר כלי-העבודה היו מוטלים דוממים. הבקר ובעלי-החיים האחרים נחו במעונותיהם. העיירה נדמתה לעיירת-רפאים.

הוא ניסה לנקוש על דלתות כמה בתים, אך לא זכה למענה. כשהתקדם יותר למרכז העיירה, שמע קול ממרחק. הוא החל לצעוד בעקבות הקול וזה הוליך אותו אל בית-הכנסת. האולם היה מלא מפה אל פה. הגברים גדשו את עזרת הגברים והנשים והטף מילאו עד אפס מקום את עזרת הנשים. הכול היו מרוכזים בתפילה ובזעקה למרום.

כשנכנס לבית-הכנסת נסתיימה התפילה ועל הבימה עלה מגיד-מוסר והחל לייסר את קהל המתכנסים. בקול גדול הטיח דברים קשים כגידים ביהודים הפשוטים. מתוכן דבריו הבין הבעש"ט את הסיבה להתכנסות הדחופה.

"גשם ומטר אתם מבקשים!! יבול ופרנסה אתם שואלים!! האם את חובכם כלפי שמיא כבר מילאתם!!! הלא אתם חיים כבהמות ממש ומנהלים את חייכם כהדיוטות חסרי-דעת!!", זעם הדרשן.

"עצירת הגשמים היא רק ההתחלה של העונשים הצפויים לכם", הרעים עליהם בקולו. "אחרי הרעב יבואו מגפות נוראות. בניכם יישארו יתומים, נשותיכם אלמנות". זעקות שבר נשמעו מעזרת-הנשים. פניהם של הגברים הביעו אימה וחרדה. הם אפילו לא העזו להישיר מבט אל הדרשן, שהוסיף לשפוף על ראשם אש וגפרית ולאיים בעונשים איומים ונוראים. האם תושבי העיירה הם שהזמינו את המגיד כדי לעוררם לתשובה או שמא נקלע הוא, כדרכם של מגידים נודדים, לעיירה ובשמעו על מצוקת התושבים החליט לייסרם בשוטים - דבר זה לא היה ברור לבעש"ט. אולם סגנון דיבורו הקשה כלפי היהודים התמימים והפשוטים הסעיר את רוחו עד שלא היה יכול להבליג עוד.

"שא, שא!!", נשמע לפתע קול צעיר מפינת בית-הכנסת. הכול היפנו מבטים משתאים לעבר הבחור הצעיר. גם המגיד שעל הבימה הביט בתדהמה בצעיר עוטה הפרווה שהעז להסתור. זה נעץ בו את עיניו היוקדות וקרא לעברו בקול גדול: "מי שמכם לבוא הנה ולהתעמר בבני-יקיריו של הקב"ה! מי התיר לכם להתעלל שעה ארוכה בנשמותיהם הטהורות של יהודים פשוטים, העובדים את בוראם בתמימות!!!"

לשונו של המגיד כמו נבלעה. בידועו כי יש לו עסק עם יהודים פשוטים עובדי אדמה, סבור היה כי יוכל לומר ככל העולה על דעתו. בטוח היה שאיש מהם לא יעז להתקומם כנגד דיבוריו המתנשאים. עתה, נוכח הדברים הנוקבים מפיו של הבחור הצעיר, השתתק מתדהמה וממבוכה.

אור ניצת בעיניהם של היהודים הפשוטים בשומעם את הדברים ובראותם את מבוכת המגיד. הם היפנו את פניהם אל הבחור, שהופיע להם כמלאך מושיע ותלו בו עיניים מייחלות.

"יהודים יקרים, דעו כי הקב"ה אוהב אתכם יותר משאוהבים הורים את בנם-יחידם. אין הוא רוצה לדכא את רוחכם ולייסרכם. הוא רוצה שתעבדו אותו בשמחה ובטוב-לבב. אין זה אלא ניסיון שנועד לבחון את עוצמת אמונתכם. אם ברצונכם לבטל את הגזירה ולזכות לגשמי-ברכה, עשו זאת בשמחה, רק בשמחה!!!"

כל הקהל היה מרוכז עתה בדברי הבחור הצעיר, שהוסיף לעודד את רוח האנשים. המגיד ירד בצעדים כושלים מהבמה. "יהודים יקרים", המשיך הצעיר, "הבה נצא עתה בריקוד שמח ונאמין כי ישועת ה' כהרף-עין. נוכיח למי שמשיב הרוח ומוריד הגשם, כי למרות הבצורת הקשה, לא נפגמה אמונתנו בו. הבה ניח יד איש על כתף רעהו ונישא רגלינו בריקוד של שמחה וביטחון..."

הדברים סחפו אחריהם את כל בני העיירה לריקוד שמח, שעליו ניצח האורח הצעיר. עם כל סיבוב נוסף גברה האמונה והשמחה בלבבות הרוקדים, עד שהכול רקדו בעוז ובחדווה שנבעו מאמונה יהודית פשוטה ויוקדת.

פניהם כבר היו שטופות זיעה מהריקוד הנמרץ, כאשר חשו לפתע רטיבות אחרת שניגרת על פניהם. בתחילה לא קלטו במה מדובר, אבל כעבור דקות מעטות גברו הטיפות ועיניהם הנישאות של יהודי העיירה נרטבו אף הן בגשם הנדבות שהחל ניתך ארצה...